

Azathioprine bij IBD

Uw MDL-arts heeft u voorgesteld om azathioprine te gebruiken. Om dit medicijn goed te kunnen gebruiken, is het belangrijk dat u er meer over weet. Deze folder vult de informatie in de bijsluiter van het medicijn aan. De folder vervangt de bijsluiter niet.

Waarvoor wordt azathioprine gebruikt?

Azathioprine is een medicijn dat onder andere bij patiënten met de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa wordt gebruikt. U wordt met dit medicijn behandeld om de ontstekingsverschijnselen in de darmen te verminderen en het ziekteproces te onderdrukken.

Hoe werkt azathioprine?

Hoe azathioprine werkt is nog niet helemaal bekend. We weten dat azathioprine onder andere zorgt voor het afremmen van ontstekingscellen (B- en T-lymfocyten). Het kan meer dan zes weken duren voordat u merkt dat dit medicijn begint te werken.

Wanneer mag ik azathioprine niet gebruiken?

- Bij een zeer sterk verminderde werking van nieren en/of lever
- Bij (sterk) verminderde aanmaak van bloedcellen
- Voor vrouwen: wanneer u borstvoeding geeft

Mag ik azathioprine met andere geneesmiddelen gebruiken?

U kunt azathioprine in combinatie met bijna alle geneesmiddelen gebruiken. Wanneer u ook allopurinol (medicijn bij jicht) gebruikt, moet de dosering van azathioprine verlaagd worden.

Hoe gebruik ik azathioprine?

Azathioprine is een geneesmiddel in de vorm van tabletten van 25 en 50mg. De dosering hangt af van uw gewicht. Uw arts spreekt de dosis met u af. U neemt de tabletten dagelijks in rond de maaltijd. U mag de tabletten verspreiden over de dag.

Welke bijwerkingen kunnen er zijn?

In de bijsluiters van de apotheek staan alle bijwerkingen van azathioprine vermeld die ooit zijn voorgekomen.

De meest voorkomende zijn:

- Maag- en darmklachten zoals een vol gevoel, misselijkheid en braken, of diarree
- Stoornissen in de aanmaak van bloedcellen
- Ontstekingen en zweren in de slijmvliezen van mond en keel

Soms:

- Alveesklierontsteking
- Huiduitslag

Zeldzaam:

- Huidkanker

Als u ernstige bijwerkingen heeft moet u stoppen met de azathioprine. Neem daarom contact op met uw MDL-arts of verpleegkundig specialist bij:

- Erge keelpijn in combinatie met koorts
- Herhaaldelijk een bloedneus
- Snel blauwe plekken krijgen
- Uitgebreide huiduitslag
- Hevige buikpijn

Meestal verdwijnen bijwerkingen na verlagen van de dosis of stoppen van azathioprine. Na herstel van de bijwerking kan azathioprine vaak worden hervat.

Controles

Voor een veilig verloop van uw behandeling is het noodzakelijk dat u zich houdt aan de poliklinische afspraken die met u worden gemaakt. Ook is het noodzakelijk om regelmatig bloedonderzoek te laten doen. Deze controles zijn nodig om het effect van de behandeling met azathioprine te kunnen volgen.

De verpleegkundig specialist zal u begeleiden bij het starten met de azathioprine. Dit zal zij doen aan de hand van het volgende schema:

Voordat u start met azathioprine:

- Bloedafname om uit te sluiten dat u hepatitis B/ hepatitis C heeft.
- Longfoto, bloedafname en mantouxprik om uit te sluiten dat u tuberculose heeft.

Nadat u bent gestart zal de verpleegkundige bloed bij u laten afnemen op de volgende momenten:

- 2 weken na de start met azathioprine
- 4 weken na de start met azathioprine
- 8 weken na de start met azathioprine
- 12 weken na de start met azathioprine

Daarna verzoeken wij u het eerste jaar iedere 4 maanden bloed te laten afnemen op het priklaboratorium van het Dijklander ziekenhuis. Indien stabiele bloedcontroles kan dit naar 2 keer per jaar.

Wat is het effect op vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding?

Voor mannen:

Voor zover nu bekend is, heeft azathioprine geen invloed op de vruchtbaarheid. Mannen met een kinderwens kunnen azathioprine gebruiken.

Voor vrouwen:

Voor zover nu bekend is, heeft azathioprine geen invloed op de vruchtbaarheid. Het is erg belangrijk om uw MDL-arts te informeren als u een zwangerschap overweegt of al zwanger bent. Azathioprine wordt door de placenta doorgelaten. Als u azathioprine gebruikt tot een maximale dosering van 2 mg/kg (bijv. 200mg azathioprine bij een persoon van 100 kilogram) dan lijkt dit veilig. U mag azathioprine niet gebruiken als u borstvoeding geeft.

Wat moet ik nog meer weten?

- Wees voorzichtig met alcohol. In combinatie met het gebruik van azathioprine is de kans groter dat u stoornissen in de werking van de lever krijgt. Gebruik daarom niet meer dan een alcoholische consumptie per dag.
- Tijdens het gebruik van azathioprine mag u zich niet laten inenten met levende, verzwakte virussen en bacteriën. Dit zijn onder meer vaccinaties tegen bof, mazelen en rode hond (BMR), gele koorts, orale poliovaccin, orale tyfusvaccin en BCG. De griepvaccin mag wel. Vertel de arts of verpleegkundige die u vaccinaties voorschrijft dat u azathioprine gebruikt.
- Het gebruik van azathioprine geeft een kleine toename van het risico op huidkanker. Vermijdt daarom zonlicht en UV-straling zoveel mogelijk. Dit kan door het dragen van beschermende kleding of het gebruik van zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor (factor 30 of hoger). Ga niet onder de zonnebank) Kijk zelf jaarlijks uw huid na. Als u een afwijking aan de huid opmerkt is het verstandig om uw huisarts te bezoeken.

Heeft u nog vragen?

Als u nog vragen heeft of wanneer u twijfelt, neem dan gerust contact op met uw verpleegkundig specialist. Voor afspraken neemt u contact op met de polikliniek Maag-, Darm-en Leverziekten.

Belangrijke telefoonnummers en e-mail:

Voor niet spoedeisende vragen:

Denk hierbij aan vragen voor herhaalrecepten, informatie ter voorbereiding poliafspraak en voorleggen van langer bestaande problemen.

Email: IBD_zorg@dijklander.nl Wij streven ernaar om vragen zoveel mogelijk binnen 24-48 uur te beantwoorden.

NB. Vermeld altijd uw patiëntnummer of uw achternaam en geboortedatum en de locatie waar u onder behandeling bent.

Voor spoedeisende vragen:

Dagelijks telefonisch spreekuur tussen 14:00 en 16:00 uur op 0229-257800. Denk hierbij aan acute klachten zoals diarree, bloedverlies, koorts en buikpijn.

Spoedeisende Hulp (buiten kantoortijden en in het weekend)

Telefoonnummer: 0229-257257

Notities:

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00097-NL 19-12-2022